Czyste Powietrze - nowe możliwości dla gmin

Jakie zmiany przyniosła nowelizacja? Jaki jest zakres obowiązków operatora? Co się dzieje z wnioskami, które zostały złożone w trakcie wstrzymania przyjmowania wniosków? Kto ma sporządzać audyt energetyczny budynków?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do pracowników wydziału środowiska oraz ekodoradców zajmujących się programem 'Czyste Powietrze' w gminie.

Zmiany w programie “ Czyste powietrze” - co się zmieniło i kto może teraz ubiegać się o dofinansowanie? Nowe zasady w 2026

Nowa odsłona programu „Czyste Powietrze” nie jest łatwa do zrozumienia. Jeszcze większym problemem dla wielu osób może być przekazanie beneficjentom nowych zasad w sposób zrozumiały i nie narażanie ich na niepotrzebne koszty. Istnieje spora lista potencjalnych „bramek wejścia” i „kruczków”, które mogą uniemożliwić udział w programie lub narazić na potencjalny zwrot dofinansowania wraz z odsetkami. Wsparcia mieszkańców nie ułatwiają obowiązkowe audyty energetyczne i DPAE wyznaczające zakres inwestycji, a także szybkie odnajdywanie w nich potrzebnych informacji. Również intratna finansowo rola operatora wymaga odpowiedniej metodologii i narzędzi. Praktyczne rozwiązania powyższych większych i mniejszych problemów, techniki i narzędzia znacząco usprawniających pracę będzie można poznać w trakcie pragmatycznego szkolenia prowadzonego przez doświadczonego praktyka (>2000 wniosków i 30 mln zł wypłaconych dofinansowań w gminie). Uczestnicy zyskają również niepowtarzalną okazję do zadawania pytań osobiście i na czacie, podzielenia się problemami, obawami nie zidentyfikowanymi w programie szkolenia, dla których prowadzący postara się od razu przedstawić rozwiązania. Ponadto uczestnicy poznają odpowiedzi na pytania zebrane w trakcie wywiadów.

W programie m.in.:

- Czy w programie „Czyste Powietrze” można być beneficjentem tylko raz, czy też istnieje możliwość ubiegania się o dofinansowanie po raz drugi, jeśli ktoś skorzystał z tego programu dwa lata temu, a teraz chce ponownie ubiegać się o fundusze w nowej odsłonie programu?
- Jaka jest odpowiedzialności operatorów w kwestii wykonania projektu oraz jakie są konsekwencje dla gminy, jeśli coś nie wyjdzie?
- Jak powinno wyglądać wyliczanie dochodu wnioskodawcy w różnych sytuacjach: w przypadku rolników, osób z umową o pracę i przedsiębiorców?
- Czy audyty powinny być przeprowadzane z ramienia gminy? Jak powinna przebiegać weryfikacja audytu przez pracowników gminy?
- Przedstawienie podejścia do procesu doradztwa, które pozwala szanować czas własny i mieszkańców oraz zwraca uwagę na różne niedopatrzenia prowadzące do problemów lub konieczności zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami.
- Czy operatorzy mają obowiązek sporządzać protokół oraz robić zdjęcia przed i po realizacji przedsięwzięcia?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- dwie praktyczne tabele przydatne gminom pełniącym rolę operatora, żeby usystematyzować pracę
- wzór protokołu odbioru

Szczegółowy program szkolenia:

1. Zmiany w programie “ Czyste powietrze” - co się zmieniło i kto może teraz ubiegać się o dofinansowanie?

- Jakie zmiany przyniosła nowelizacja?
- Czy dofinansowanie na budynek można złożyć tylko raz?
- Jaką rolę w tym procesie pełni beneficjent i jakie działania może podjąć na różnych poziomach realizacji?
- Jak najlepiej przedstawić mieszkańcom nowy proces związany ze zmianami w programie?
- Jakie rozwiązanie można zaproponować w przypadku, gdy osoba nie kwalifikuje się do programu? Jak można jej pomóc w tej sytuacji?

2. Rola operatora - jakie obowiązki i odpowiedzialności ma operator w procesie realizacji projektu?

- Jaka jest rola operatora?
- Jaka jest rola operatorów w procesie składania wniosku?
- Jaki jest zakres obowiązków operatora?
- Jakie są wytyczne dla operatorów?
- Jaka jest odpowiedzialności operatorów w kwestii wykonania projektu?
- Jakie są konsekwencje dla operatora lub gminy, jeśli coś nie wyjdzie?
- Co się stanie, jeśli operator poleci niewłaściwego audytora, a klient zgłosi pretensje?
- Czy operator będzie rozliczany przez WFOŚ, np. z obowiązku składania określonej liczby wniosków w każdym kwartale?
- Jak gmina powinna pomagać beneficjentom w wyborze firm wykonawczych i jak sprawdzać takie firmy?
- Czy trzeba proponować beneficjentom wybór trzech różnych firm wykonawców?
- Czy należy zbierać podpisy od beneficjentów potwierdzające, że zaproponowano im wybór firm?
- Co się stanie, jeśli polecana firma przez operatora upadnie po jakimś czasie?
- Co stanie się z wnioskami, jeśli gmina nie będzie miała operatora?
- Kiedy operatorzy powinni spisywać protokoły realizacji?
- Czy operatorzy mają obowiązek sporządzać protokół oraz robić zdjęcia przed i po realizacji przedsięwzięcia?
- Jak prawidłowo wypełniać protokoły odbioru? - WZÓR
- Czy my jako gmina, musimy osobiście jeździć na miejsce realizacji przedsięwzięcia?
- Jak powinny przebiegać wizyty w terenie? Co dokładnie ma wypełniać operator podczas takiej wizyty?
- Czy każdy operator musi samodzielnie opracować dokumenty dotyczące wykonawców? Czy może są gdzieś dostępne wzory?
- W jakim zakresie ma przebiegać współpraca operatora z audytorem?
- Czy operator może prowadzić też niższy próg?
- Czy te dwie funkcje (operator,audytor) mogą być wykonywane przez tę samą osobę?

- Jak powinno wyglądać sprawdzenie wykonawcy przez operatora przy najwyższym poziomie?

3. Proces składania wniosku o dofinansowanie w programie „Czyste Powietrze”

- Kontrole inwestycji z WFOŚiGW u beneficjentów
- Jak wygląda proces składania wniosku od początku do końca na różnych poziomach zaawansowania?
- Jak powinna przebiegać procedura składania wniosku w systemie?
- Jak należy składać wniosek za pomocą generatora grupowego, w przypadku grupowych kont?
- Jeśli ktoś np. wymienił piec na pellet, ale nie złożył audytów, ponieważ złożył wniosek przed wstrzymaniem, to co powinien teraz zrobić?
- Jak obsługiwać generator wniosków?
- Jak wprowadzić wniosek do systemu i jakie inne dokumenty należy tam umieścić ?
- Czy przed płatności należy czekać na podpisanie umowy, czy płatność może zostać dokonana już na etapie składania wniosku?
- PRZYKŁAD: Jeśli nie złożono wniosku na gaz w poprzednim roku (ale został zrealizowany), a teraz planowana jest termomodernizacja, czy można to ująć jako jeden komponent?
- Wiele osób nie zdążyło złożyć wniosków przed 28 listopada (wstrzymanie programu), mimo że dokonały pewnych inwestycji. Są też osoby, które zmieniły źródło ciepła na gaz przed 28 listopada, ale teraz gaz nie będzie dofinansowany. Co z takimi osobami? Kiedy te osoby będą mogły złożyć wniosek o dofinansowanie?
- Jak powinno przebiegać rozliczanie wniosków?

4. Wyliczanie dochodu wnioskodawcy – jak poprawnie obliczyć dochód dla rolników, osób zatrudnionych oraz przedsiębiorców?

- Jak powinno wyglądać wyliczanie dochodu wnioskodawcy w różnych sytuacjach: w przypadku rolników, osób z umową o pracę i przedsiębiorców?
- Jakie dokumenty powinny być załączone do rozliczenia?
- Czy dzierżawione ziemie w gospodarstwie rolnym powinny być uwzględniane przy wyliczeniu?
- Czy powinna być zamieszczona jakaś adnotacja na zaświadczeniu, w momencie gdy osoba jest w małżeństwie? Jak powinna ona wyglądać?
- Jak wyliczać dochód w przypadku osób posiadających pola i lasy?
- PRZYKŁAD: Starsza pani, chce wliczyć dochód, ale nie posiada PIT-u. W jaki sposób można to wyliczyć?
- PRZYKŁAD: Pan, który jest na rencie i jest osobą niepełnosprawną, ma zaświadczenie z ZUS. Czy kwalifikuje się na wyższy poziom dofinansowania?
- PRZYKŁAD: Pani przychodzi i mieszka z mężem, z którym ma rozdzielność majątkową. Jak fundusz podchodzi do takiej sytuacji?
- PRZYKŁAD: Pani mieszka z mężem i synem i swoją synową. Młode małżeństwo prowadzi oddzielne gospodarstwo domowe. Jak wyliczyć dochód w takiej sytuacji?

5. Efektywność energetyczna budynku – czym jest charakterystyka budynku?

- Czym dokładnie jest charakterystyka budynku?
- Czym różni się ona od audytu energetycznego?
- Co powinna zawierać charakterystyka?
- Jak należy interpretować docieplenie stropów lub dachu w przypadku poddasza użytkowego i nieużytkowego?
- Jak wytłumaczyć klientom, że efektywność energetyczna budynku wpłynie na poziom

dofinansowania, a mimo kwalifikowania się na najwyższy poziom dofinansowania według dochodów, może to zostać obniżone do podstawowego poziomu ze względu na efektywność energetyczną budynku?

6. Audyt energetyczny - kto powinien przeprowadzać audyt energetyczny i co powinno się w nim znaleźć?

- Kto ma sporządzać audyt energetyczny budynków?
- Czy audyty powinny być przeprowadzane z ramienia gminy?
- Czy istnieje lista audytorów, z której gmina może korzystać?
- Omówienie zasad przygotowania audytów
- Jak ten proces powinien wyglądać?
- Jak należy przeprowadzać audyt?
- Co powinno znaleźć się w audycie energetycznym i jakie informacje muszą się zgadzać w końcowym świadectwie?
- Jak powinna przebiegać weryfikacja audytu przez osoby, które nie mają wiedzy technicznej (pracownik gminy)?
- Jak doradcy powinni ustosunkować się do audytów energetycznych i określonych w nim kilowatogodzin zużycia, jeśli nie rozumieją tych zapisów jako ekodoradcy?
- Na co należy zwracać uwagę podczas weryfikowania dokumentów audytu?
- Z czego wynikają poszczególne elementy audytów?
- Jakie elementy wchodząc do obiektu, musi rozpoznać audytor?
- Co jest efektem pracy audytów?
- Jak powinno przebiegać wypełnianie ankiet dotyczącej audytu?
- Jakie mogą być alternatywne odpowiedzi w ankiecie dotyczącej audytów w opcji „inne odpowiedzi”?

7. Prefinansowanie - jakie wygląda proces rozliczania prefinansowania?

- Jakie są zmiany w ograniczeniach procentowych dotyczących kwot prefinansowania?
- Jak wygląda proces rozliczania prefinansowania?
- Czy wypłata zaliczek powinna być dokonywana na konto prywatne beneficjenta, czy na jakieś inne osobne konto?
- Jakie kroki należy podjąć przy zawieraniu umów z wykonawcami w kontekście prefinansowania?
- Jak poprawnie wypełniać wnioski związane z prefinansowaniem?

8. Efektywne zarządzanie czasem i zasobami w procesie doradztwa – unikanie pułapek i ryzyka utraty dofinansowania

- Przedstawienie podejścia do procesu doradztwa, które pozwala szanować czas własny i mieszkańców oraz zwraca uwagę na różne niedopatrzenia prowadzące do problemów lub konieczności zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami.

Prowadzący:

Dariusz Zborowski - od 5 lat ekodoradca w gminie zajmującej czołowe miejsca w województwie małopolskim w realizacji programu „Czyste Powietrze” pod względem liczby złożonych wniosków i wypłaconych dofinansowań. Uczestnik pilotażu projektu „Operatorzy – Czyste Powietrze”. Absolwent specjalistycznych studiów podyplomowych na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie pn. „Ochrona powietrza i energetyka”. Realizujący w gminie z powodzeniem projekty związane z wdrażaniem Programu

Ochrony Powietrza współfinansowane z UE.

Ponadto posiada 22 latnie doświadczenia w biznesie w zakresie doradztwa, sprzedaży, marketingu i zarządzania. Biznesowe „know-how” udało się skutecznie zaimplementować w aktualnie wykonywanej pracy, dzięki czemu reprezentowana gmina dołączyła do ścisłej czołówki najbardziej aktywnych w realizacji projektów gmin.

Terminy i szkolenia

Data: 09 listopada 2026 10:00-15:00
Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną